

Begunstigelse og ikke i nogen Maade stilles bedre end de andre værnepligtige ved at henvises til civilt Arbejde i Stedet for at underkastes militær Værnepligt. Han vil ønske, at der ikke skal falde ringeste Mistanke paa ham for at ville opnaa nogen som helst Begunstigelse eller i nogen Maade stilles bedre end andre. Han vilde ikke paa nogen Maade bidrage til at fremkalde Forestillingen om, at Samvittighedsgrundene for ham ikke skulde veje saa stærkt, at Spørgsmaalet om, hvorvidt han kom til at gøre Tjeneste nogle Maaneder mere eller mindre, spillede ringeste Rolle for ham. Hvordan de konsekvente Antimilitarister stiller sig til denne Sag, er et helt andet Spørgsmaal. Det, der her er Tale om, er Samvittighedens Bud, og naar der er Tale om Samvittighedens Bud, vil vedkommende ikke i mindste Maade kunne føle sin Samvittighed krænket ved at sættes til civilt Arbejde. Det er netop Samvittighedens Bud overfor Opfyldelsen af den militære Borgerpligt, der er Kærnepunktet i Sagen.

Det, der her er Tale om, er, som jeg ogsaa fremhævede under første Behandling, ikke et Lovforslag, der vil faa vidtrækkende principiel Betydning i Retning af at modvirke Militarismen og hele det militaristiske System, men i Retning af at anerkende Samvittighedens Ret; og at dette har sin vidtrækkende Betydning, selv om det kun drejer sig om faa Personer, det vil neppe nogen i dette høje Ting bestride. Naar der findes Personer, som iværksætter Sultestrejke, og som hellere vil finde sig i at udstaa Forbedringshusarbejde, endog gentagne Gange, end bøje sig for en Ordning, der som sidste Konsekvens kræver Drab paa Medmennesker, er det et alvorligt Spørgsmaal, der her foreligger, helt afset fra, om det kommer til at dreje sig om et større eller mindre Antal Personer, og et Spørgsmaal, hvor Samfundet maa tage Hensyn til de faktiske Forhold. Ud fra dette Synspunkt godkender Udvalgets Flertal den foreslaaede Nyordning, og ud fra dette Synspunkt skal jeg paa Udvalgets Flertals Vegne tilraade at stemme mod Mindretallets Ændringsforslag og stemme for Lovforslagets uforandrede Vedtagelse.

Klaus Berntsen: Paa Mindretallets Vegne skal jeg tillade mig at motivere det Standpunkt, vi har indtaget i denne Sag. Det er i Dag første Gang, Folketinget skal tage Stilling til Spørgsmaalet om, hvorledes Lovgivningsmagten, eventuelt

Administrationen, bør stille sig overfor de saakaldte Militærnægttere. Det er derfor naturligt, at jeg som Udgangspunkt for min Motivering kort gør Rede for, hvordan Stillingen i denne Sag er i dette Øjeblik, og hvad der har givet Anledning til, at den er, som den er.

Spørgsmaalet om Militærnægttere er oppe ikke alene i vort Land, men har baade i Sverige og Norge i flere Aar været Genstand for Lovgivningsmagternes Overvejelser, uden at man der ad Lovgivningens Vej er kommet til et positivt Resultat. Spørgsmaalet er første Gang rejst her i Landet i 1884. Det, der da gav Anledning til, at Spørgsmaalet om, hvordan man skal behandle de Personer, der af religiøse Grunde er generede ved at deltage i militær Uddannelse, kom frem, var, at den daværende Forstander i den jødiske Menighed, Professor Dr. juris Volff henvendte sig til Ministeriet og beklagede sig over, at der ikke blev givet Frihed til de værnepligtige, som tilhørte den jødiske Menighed, til at helligholde de jødiske Festedage, f. Eks. den store Forsoningsfest. Paa denne Henvendelse svarede Krigsministeren under 15. September 1884, „at man maatte beklage, at man ikke saa sig i Stand til at udstede noget almindeligt Paabud til Hærens Afdelinger i den omhandlede Retning, men at der derimod intet var til Hinder for, at der i Overensstemmelse med det af Professoren udtalte Ønske kunde tilstaaes tjenstgørende jødiske værnepligtige Fritagelse for Tjeneste de angivne Højtidsdage, for saa vidt det kunde ske uden Skade for Tjenestens Tarv“. Efter at denne Meddelelse var tilgaaet den jødiske Menighed fra den daværende Krigsminister, er der, mig bekendt, ikke rejst Klage fra den Kant eller af den jødiske Menighed fremsat noget andet Ønske med Hensyn til jødiske værnepligtige.

Der var saa Stilhed om det Forhold, vi her taler om, til Slutningen af det forrige Aarhundrede. Da fremkom der fra en Sekt, der kalder sig Syvende Dags Adventister, en Henvendelse om Fritagelse for Medlemmer af denne Menighed for at tage Del i militær Tjeneste fra Fredag Aften til Lørdag Aften, da Lørdag, ikke Søndag, er denne Sekts Helligdag. Da der foreløbig ikke blev anstillet nogen særlig Overvejelse af dette Spørgsmaal, blev der idømt værnepligtige, der tilhørte denne Sekt, fordi de nægtede at gøre Tjeneste, Arrest, Vand- og Brødstraf, ja endog Tugthusstraf. Dette vakte en Del Røre